

С.Ж.Асфендияров атындағы қазақ ұлттық медицина университеті

СӨ

Тақырыбы: Эпифиз

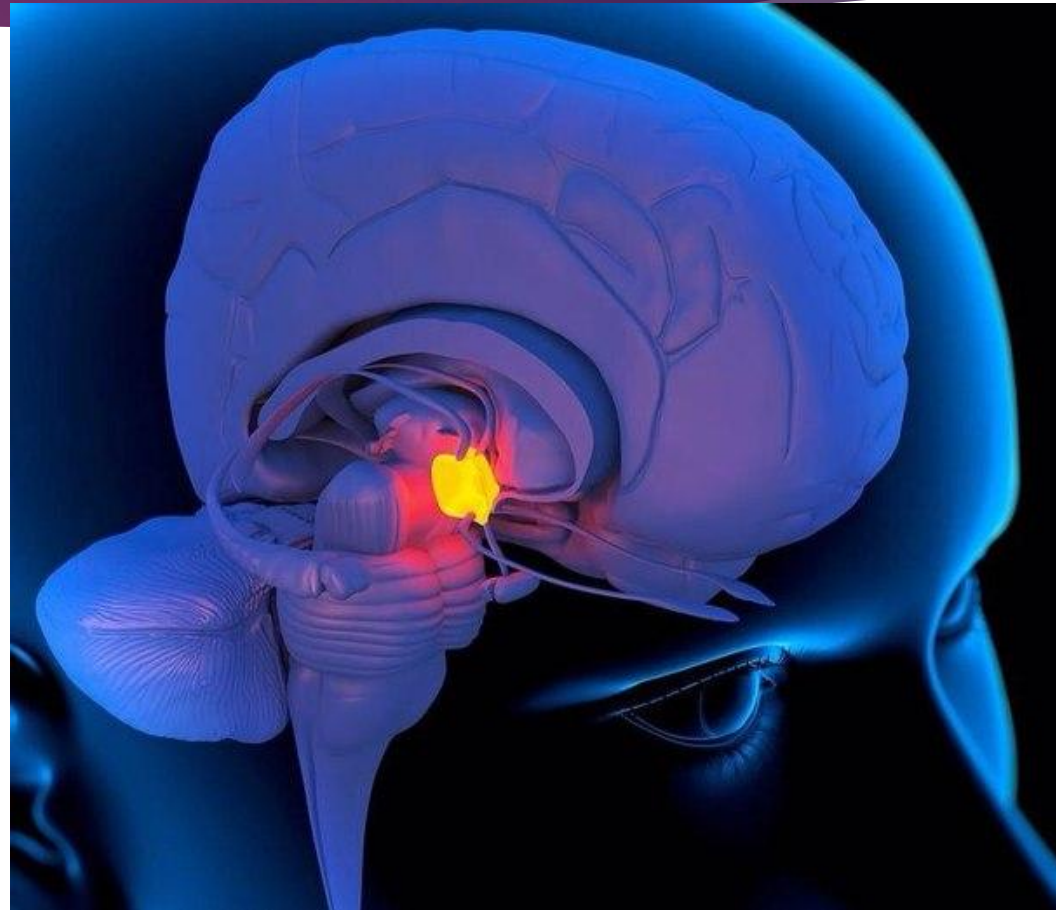
Орындаған: Ерсінбек Ә.М.  
Қабылдаған: Жангельдина З.Н.  
Тобы: жм – 032- 02к

**Эпифиз – төрт төмпешіктің алдыңғы төмпешіктерінің арасында орналасқан. Эмбриогенездің 5-6 апталарында аралық мидың жоғарғы бөлігінен қаалыптасатын төмпешік тәрізді денешік. Максимальды дамуы 7 жасқа дейін байқалады.**



# Эпифиз

- ▶ **Салмағы - 0,2 г**
- ▶ **Ұзындығы - 8-15мм**
- ▶ **Ені - 6-8 мм**
- ▶ **Қалыдығы 4-6 мм**
- ▶ **Орташа салмағы 1ж ішінде 7мг нан 100мг ға дейін жоғарылайды. 10 жасқа таман салмағы екі еселенеді, одан кейін өзгермейді.**



# Құрылысы

Эпифиз – паренхиматозды мүше. Сыртын БТҚДТ қоршайды. Капсуласынан эпифизді бөлшектерге бөлетін перделер немесе септалар тарайды.

Паренхимасы жасушалар бауларынан, фолликулдар мен тізбектерден тұрады.

Эпифиздің жасушалары – пинеалоциттер. Бездің 90% құрайды, эпифиздің паренхимасында екі түрлі жасушаларын анықтауға болады. Без паренхимасын екі түрлі жасушалар: ұсақ глиоциттер және ірі пинеалоциттер түзеді.

Пинеалоциттер боялу сипатына қарай ашық және күңгірт түсті эндокриноциттерге бөлінеді. Пинеалоциттер жыныс мүшелерінің дамуын

бәсендетіп, жыныстық жетілуді тежейтін, қандағы калийдің деңгейін жоғарылататын серотонин және мелатонин гормондарын бөліп шығарады.

# эпифиз человека: малое (I) и большое (II) увеличения

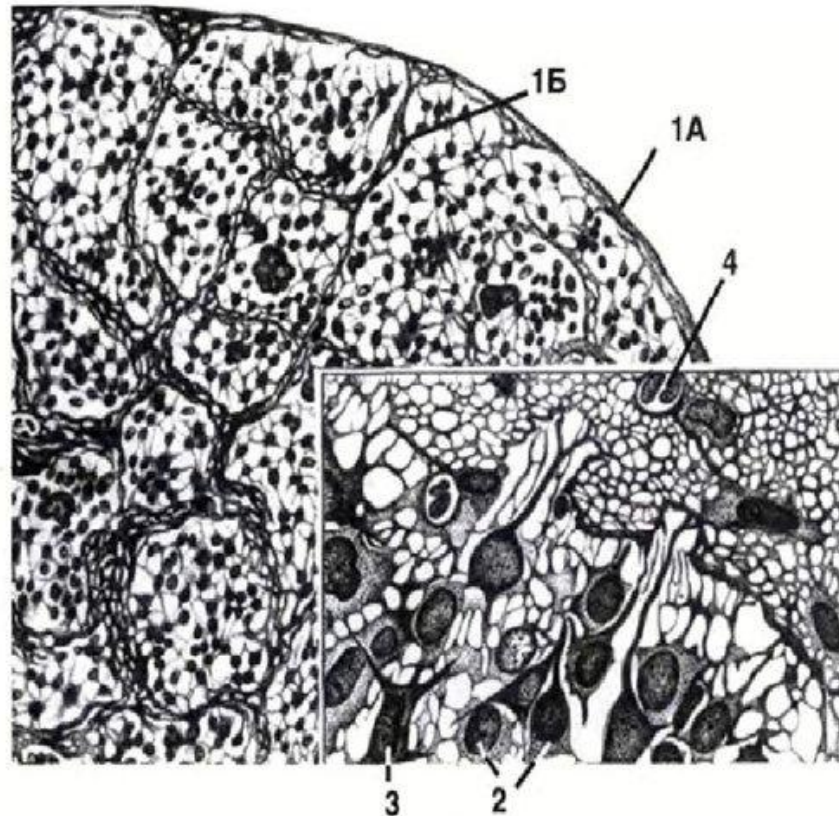
1А — капсула,

1Б — соединительнотканые перегородки: делят железу на дольки.

2 — пинеалоциты: крупные клетки с пузыреобразным ядром и многочисленными отростками, контактирующими с капиллярами (4).

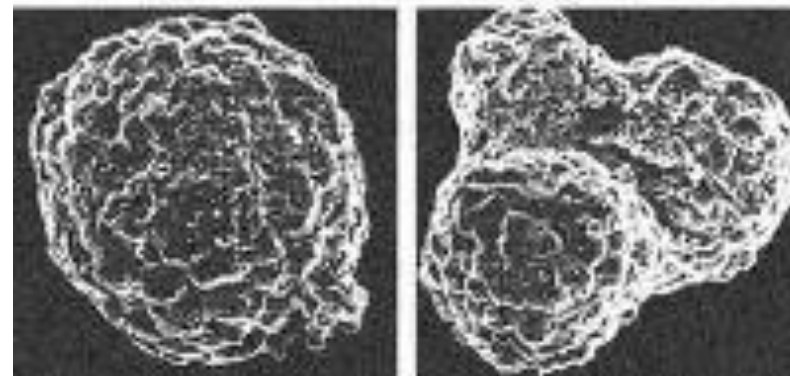
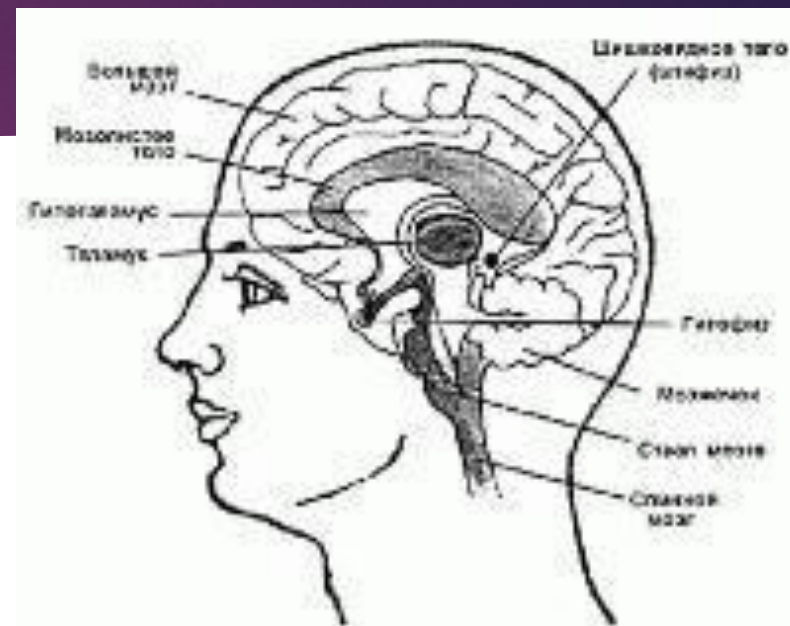
Секретируют гормоны, участвующие в регуляции суточных и прочих биоритмов (путем воздействия на гипоталамус и гипофиз): **мелатонин**, антигонадотропин, тиролиберин, люлиберин и др.

3 — глиальные поддерживающие клетки: мелкие, с плотным ядром; тоже имеют отростки.



**сетчатка глаза - ретиногипоталамический тракт - спинной мозг — симпатические ганглии - эпифиз.**

Эпифиздің қызметнің белсенділігі балалық шақта байқалады. Адамның егде тартқан Шағында бездің мөлшері кішірейіп, құрамында фосфаттар мен кальций карбонаттарының Кристаллдары жиналып, эпифиздегі құм тастар немесе конкременттің пайда болуына әкеледі.



# Бөлетін гормондары:

1. Серотонин мен мелотонин. Бұл биологиялық сағат деп атайды. Ағзадағы мезгілді реттейді.

Серотонин күндіз белсенді бөлінеді, ал мелотонин болса түнде активті бөлінеді. Бұлар аминқышқылдардың туындылары.

2. Эпифизде шамамен 40 шақты пептидті гормондар өңделеді. Ең негізгілері:

1. Кальцийдің алмасуын реттейтін гормон.

2. Аргинин- вазотоцин артериялардың тонусын реттейді. Гипофизден бөлінетін ФГ менн ЛГ

Секрециясын тежейтін гормон.

3. антигонадотропин.

4. Бірқатар либериндер мен статиндер.

**Қызметінің жоғары болуы** – жыныстық жетіліуінің кешеуілдеуіне, жыныстық циклдің бұзылуына алып келеді.

**Қызметінің жетіспеушілігі** – ерте жетілу мен сперматогенезді ынталандырады. Жарыққа бездің биологиялық белсенділігі басылады, ал қараңғыда кенет жоғарылап, мелотонин секрециясы жоғарылап, жыныстық қозуды төмендетеді.



## Қолданылған әдебиеттер

Гистология                      Аяпова ж.О.

Интернет желісі;

<https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%AD%D0%BF%D0%B8%D1%84%D0%B8%D0%B7>

<https://www.google.kz/search?q=%>



Назарларыңызға рахмет!